

РЕШЕНИЕ

№ 6038

гр. София, 21.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 07.02.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

ЧЛЕНОВЕ: Вяра Русева

Танка Цонева

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разглежда дело номер **9599** по описа за **2024** година докладвано от съдия Вяра Русева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 - 228 от АПК, във вр. чл. 72 ал. 4 от ЗМВР.

Образувано е по касационна жалба на Полицейски орган при СДВР, отдел СПС, срещу съдебно решение № 3520/30.07.2024 г. по н.а.х.д. № 16925/2023 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), НО, 16 състав, с което е отменена заповед за задържане на лице № 2253з-1369/16.11.2023 г., издадена от касатора на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР.

Касаторът излага доводи, че оспореният съдебен акт е материално и процесуално законосъобразен. Твърди, че погрешно съдът е приел, че оспорената заповед е постановена в нарушение на нормативно регламентирания изисквания за съдържание на акта. Навежда доводи за мотивираност на оспорения акт, тъй като няма пречка мотивите да не са изложени в самия завършващ административното производство акт, а в друг, отделен документ, какъвто в случая е докладната записка, изготвена от полицейски орган. В тази връзка се позовава на ТР № 16/1975 г. на ВС. Аргументира надлежността на задържането, за което не било необходимо да съществуват достатъчно доказателства, установяващи виновността и отговорността на лицето, а било достатъчно само предположение – данни, които биха убедили един безпристрастен страничен наблюдател, че задържаният може да е извършил престъплението, за което се позовава на делото P. and Profirov v. Bulgaria, №

50027/2008 и № 50781/2009 на Европейския съд по правата на човека. Релевира и доводи за съответствие на заповедта с целта на закона. Моли съда да отмени обжалваното съдебно решение и вместо него да постанови друго, с което да потвърди процесната заповед. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното от ответника адвокатско възнаграждение.

Ответникът – М. Н. Х. не взема становище по касационната жалба.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на касационната жалба.

Административен съд София – град, IV касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като постъпила в законоустановения срок, подадена от лице – страна в производството и против акт, подлежащ на касационно оспорване.

Касационният контрол за правилност на решението, осъществяван от административния съд, е ограничен от въведените с жалбата основания, с изключение на съответствието му с материалния закон и съществените процесуални изисквания, свързани със съществуването и упражняването на субективното публично право на жалба, за което следи служебно. Касационната инстанция обсъжда правни, а не фактически въпроси, поради което не събира и не преценява доказателства, а проверява само законосъобразността на изводите на решаващия съд.

За да постанови решението си, СРС е кредитирал приложените по преписката доказателства, приобщени по реда на чл. 283 НПК. Въз основа на тях е обосновал правен извод, че заповедта за задържане не съдържа всички законови реквизити по чл. 74, ал. 2 ЗМВР във връзка с посочване на основанията за задържане на Х.. Като материално основание за издаването на заповедта била посочена разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР без да е посочена правната квалификация на евентуално извършеното престъпление, а като описание на фактическото основание за задържането било посочено единствено „във връзка с чл. 21, т. 10 от ЗООРПСМ“. Съдът е приел, че е допуснато разминаване между правното основание по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР и позоваването на чл. 21 ЗООРПСМ, което представлява нарушение, а не престъпление. Отделно от това, СРС е обосновал извод за пълна липса на мотиви относно фактическото основание за задържане на лицето поради липсата на каквато и да е информация относно поведението на Х., даващо основание за неговото задържане. С тези мотиви, районният съд е отменил заповедта.

Съгласно чл. 220 АПК касационната инстанция възприема установената от СРС фактическа обстановка, която напълно кореспондира на събраните по делото доказателства.

Пред настоящата инстанция не са представени нови доказателства.

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно.

Процесната заповед е издадена с правно основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Нормата на чл. 72, ал. 1 ЗМВР регламентира мерки за административна принуда с цел обезпечаване на дейността на полицейските органи по чл. 6, ал. 1 ЗМВР – оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления, превантивна. Задържането на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа представлява, по смисъла на чл. 22 ЗАНН, принудителна административна мярка,

която има за цел да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие. За прилагане на нормата е достатъчно наличие на данни за извършено престъпление и данни то да е извършено от задържаното лице, без дори да е необходимо да се уточнява характерът на престъплението. Тези данни следва да са налични преди издаване на заповедта за задържане. За да може да бъде извършена преценка за законосъобразност на акта, налагащ ограничителната мярка, той следва да съдържа минимални реквизити съгласно изискванията на общия процесуален закон – АПК, чиято приложимост не е изключена от специалния ЗМВР.

В нормата на чл. 74, ал. 2 ЗМВР са изчерпателно изброени реквизитите, които трябва да съдържа заповедта за задържане на лица. В процесната заповед е посочено правното основание за задържане на лицето – чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, както и бланкетното фактическо основание – „във връзка с чл. 21, т. 10 от ЗООРПСМ“, без да е дадено описание на фактическата обстановка, действията на задържаното лице, на обстоятелствата, при които задържаното лице е извършило някаква противообществена проява или престъпление, за да се стигне до неговото задържане. След като в специалния ЗМВР е предвиден съдебен контрол за законосъобразност на заповедите за задържане, за да бъде извършена такава преценка за законосъобразност, административният акт следва да съдържа минимални реквизити съгласно изискванията на общия процесуален закон, действието на който, както бе посочено по-горе, не е изключено от специалния ЗМВР.

Дори в случаите, когато действа в условията на оперативна самостоятелност, полицейският орган е длъжен да обективира в заповедта конкретните причини, обосноваващи необходимостта от задържане на лицето. Това не е извършено в процесният случай – от съдържанието на процесната заповед не може по никакъв начин да се установят конкретните факти, обуславящи необходимост от задържане на М. Х. и съответно – лишаването му от право на свободно придвижване и лична свобода за определен период от време. Като описание на фактическото основание административният орган единствено се е позовал на чл. 21 ЗООРПСМ. На първо място, както правилно е приел СРС, налице е съществено противоречие между твърдяното основание – данни за извършено престъпление, и фактическите твърдения за административно нарушение – спортно хулиганство по чл. 21 ЗООРПСМ. Освен вътрешното противоречие в самата заповед, което представлява самостоятелно основание за нейната отмяна, писмените доказателства категорично установяват, че се касае не за престъпление, а за административно нарушение, свързано с предизвикване или участие в сбиване – противообществена проява, извършена в спортен обект или в спортна зона преди, по време или непосредствено след спортно мероприятие, както и на отиване или на връщане от спортния обект във връзка със спортното мероприятие. За това административно нарушение на настоящия ответник по касация е съставен АУАН и е образувано производство пред СРС за нарушение по чл. 21, т. 8 ЗООРПСМ, по което Х. е бил оправдан. С оглед изначалните данни за извършено административно нарушение, необосновано и незаконосъобразно се явява посоченото в атакуваната заповед правно основание по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, доколкото такива данни за извършено престъпление се доказва, че изначално са отсъствали, освен че такива фактически не са и посочени в заповедта. Тук следва да се отбележи, че нормата на чл. 30, ал. 2 ЗООРПСМ посочва, че нарушителят може да бъде задържан за срок до 24 часа, когато има опасност да се укрие или да затрудни правораздаването в случаите по чл. 30, ал. 1, т. 2, каквато хипотеза в конкретния случай не се установява

по преписката, тъй като на Х. се вменява нарушение по чл. 21, т. 10 ЗООРПСМ, което попада в хипотезата на чл. 30, ал. 1, т. 1 ЗООРПСМ, в които случаи не се допуска задържане.

На следващо място, позоваването на разпоредбата на чл. 21, т. 10 ЗООРПСМ не представлява мотивиране на акта, т.е. не е посочена необходимостта от задържане на лицето и съответно лишаването му от право на свободно придвижване и лична свобода за определен период от време. Задържаният следва да знае кои негови действия са мотивирали органа да заключи, че е съпричастен към конкретен състав на осъществено престъпление и да е запознат с доказателствата, сочещи тази съпричастност, за да организира адекватно своята защита. Изискването на процесуалния закон за мотивираност на административните актове е с цел да не бъде нарушавано правото на защита на лицето, адресат на акта, който следва да бъде запознат с фактическото основание за издаване на заповедта, така и с цел осъществяване на административен и съдебен контрол за законосъобразност. Посоченото съдържание на заповедта за задържане затруднява и прави до голяма степен невъзможно извършването на преценка за законосъобразност на акта, предвид липсата на каквито и да е мотиви и описание на конкретна фактическа обстановка, които да сочат на съществуването на посоченото основание. Неизлагането на конкретните причини, обосноваващи необходимостта от задържане на М. Н. Х., съставлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила и е основание за отмяна на акта по смисъла на чл. 146, т. 3 АПК - арг. т. 2 от Тълкувателно решение № 4 от 22.04.2004 г. на ВАС по тълк. дело № 4/2002 г., съгласно която липсата на мотиви във всички случаи е основание за отмяна на издадения административен акт.

Неприложимо в случая е разрешението, дадено в ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС, съгласно което мотивите за издаване на административния акт могат да се съдържат и в други документи от административната преписка, издадени от същия административен орган. Такъв друг документ, както правилно е посочил касаторът, би могъл да се яви докладната записка, изготвена от полицейския орган. По делото обаче липсват както самата докладна записка, така и доказателства за запознаване на лицето с нея, поради което същата не може да бъде интерпретирана като допълваща мотивите на акта. Заповедта за задържане ограничава правата на задържаното лице, поради което следва предпоставките за задържането, в случая данни, че лицето е извършило престъпление, да са налице към момента на задържането и да са описани в административния акт.

Не е достатъчно заповедта за задържане да съдържа само позоваване на приложимите разпоредби, без посочване на специфични обстоятелства или действия/ бездействия на задържаното лице, релевиращи наличието на фактически основания за задържането, като трайно ЕСПЧ приема, че при липсата на конкретна фактическа обосновка на необходимостта от задържането, задържането се явява несъвместимо с принципа за защита на лицата от произвол. В случая приложената ПАМ е фактически необоснована от гледна точка наличието на материалноправното основание по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР.

По тези съображения, настоящият състав намира, че обжалваното съдебно решение не е засегнато от пороци, съставляващи касационни основания по чл. 209 АПК и следва да бъде оставено в сила.

Относно разноските:

С оглед изхода на спора на касатора не се дължат разноси. Ответникът не претендира разноси.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК Административен съд София – град, IV-ти касационен състав

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА съдебно решение № 3520/30.07.2024 г. по н.а.х.д. № 16925/2023 г. по описа на СРС, НО, 16 състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ: